

ת"פ 27679/07/22 - מדינת ישראל נגד אביאל לוי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 27679-07-22 מדינת ישראל נ' לוי(עציר)

בפני	כבוד השופט גיל קרזבום
בעניין:	המאשימה
נגד	מדינת ישראל
הנאשם	אביאל לוי (עציר)

גזר דין

כללי

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות של הצתה, עבירה לפי סעיף 448(א) (רישא לחוק העונשין, ועבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין (שתי עבירות)).

הצדדים לא הגיעו להסכמות בעניין העונשים שיוטלו על הנאשם.

עובדות כתב האישום המתוקן:

2. הנאשם והמתלוננת גרושים והורים לשלושה ילדים קטינים. ביום 03.06.22 בשעה 14:20 לערך, הגיע הנאשם אל בית המתלוננת בזיכרון יעקב (בניין בן שש קומות) ללא תיאום מראש, וזאת במטרה לקחת את ילדיו הקטינים לטיול. הנאשם התיישב בסלון הבית, פנה אל המתלוננת ואמר לה "אני לא פראייר, אני אזיין את כולם". המתלוננת דרשה מהנאשם לעזוב את הבית, שאם לא יעשה כן היא תזמין משטרה והנאשם ובנו א' (קטין יליד 19.09.14) עזבו יחדיו את הבית.

ביום 19.06.22 בשעה 11:00 לערך, הגיעה המתלוננת לביתו של הנאשם במטרה להסדיר את תשלום דמי קופת החולים עבור ילדיהם, ובקשה מהנאשם כי יעביר את התשלומים לחשבונה. הנאשם סירב, בין השניים התפתח וויכוח והמתלוננת עזבה את המקום. על רקע כעסו כלפי המתלוננת הגיע הנאשם בלילה שבין התאריכים 20.06.22-21.06.22, בשעה 03:00 אל רחבת החנייה הממוקמת בסמוך לבית המתלוננת כשהוא מצויד במצית ובמיכל ובקבוק פלסטיק שבתוכם בנזין, וזאת במטרה להצית את ביתה של המתלוננת. באותו מועד, ישנו המתלוננת והקטינים בבית. הנאשם ניגש לעבר החצר, נעמד ליד גדר התוחמת אותה, שפך אל תוך החצר את הבנזין והציתו באמצעות המצית. בשלב זה פרצה אש בחצר הבית והנאשם נמלט מהמקום. שכן אשר הבחין באש הזמין את כוחות הצלה, ואלו הגיעו למקום וכיבו את הדליקה. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו

לחצר ולבית נזקים בשווי של 9,000 ₪.

ביום 26.06.22 בשעה 13:00 בחדר החקירות בתחנת משטרת זיכרון יעקב, בנוכחות החוקרת א"מ הנאשם על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה באומרו: "בפעם הבאה היא תמצא את עצמה בקבר.. אני אשב עליה עד שהיא תרד למטה.. אם תשימו אותי בתא שנתיים שלוש מה זה יעזור, אני יוצא עושה זה בום, בום, בום ולא פתרתם שום בעיה.. איפה שהיא לא תהיה, אני בן זונה שרמוטה אם אני לא יוריד את כל המשפחה הזאת לאדמה... אני מלאך המוות שלה, שתמות. אתם תגרמו לי בסוף לרצוח אותה.. את אמא שלך ואותך אני ידליק בפעם הבאה.. אני אשבור את כל המשפחה הזאת לרסיסים...", וזאת בכוונה להפחיד או להקניט את המתלוננת.

טיעוני המאשימה לעונש

3. המאשימה בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, הפנתה למגמת ההחמרה הנדרשת בענישה ואת הפגיעה בערכים המוגנים לרבות הצורך להגן על שלומם, ביטחונם, שלווה נפשם ורכושם של המתלוננת ושל הציבור בכללותו, וכן שמירה על כבוד האדם. המאשימה ביקשה לראות בשתי העבירות בהן הורשע הנאשם כאירוע אחד. בכל הקשור לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, טענה כי מדובר באירוע מתוכנן, עת הנאשם הצטייד מראש בכלים ובבגדים, הגיע לביתה של המתלוננת, בחן את השטח, לאחר מכן ביצע את זממו ונמלט מהמקום. המאשימה הדגישה כי מדובר בנאשם בגיר שהיה מודע היטב למעשיו, הבין את מלוא משמעותם ותוצאותיהם, הייתה לו שליטה מלאה על מעשיו שבוצעו מתוך כעס על המתלוננת על רקע המחלוקת הכספית שהתעוררה ביניהם, וזאת במטרה להפחיד ולפגוע ברכושה. המאשימה עוד הפנתה לנזקים הממשיים שנגרמו לרכוש בסך של 9000 ₪. המאשימה הדגישה את פוטנציאל הנזק ממעשי ההצתה אשר העמידו בסיכון את חיי המתלוננת וילדיהם וכן את דיירי הבניין כולו. המאשימה הפנתה לתסקיר שירות המבחן והאמור בו, בדגש על כך כי הנאשם אינו לוקח אחריות על מעשיו, אינו מביע אמפטיה למתלוננת, אינו מראה נכונות לבחון את התנהגותו באופן ביקורתי, ונשקפת ממנו מסוכנות גבוהה להישנות עבירות. בכל הקשור לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנתה להעדר עבר פלילי, להודאתו בכתב אישום המתוקן ולחיסכון בזמן שיפוטי. בכל הקשור למדיניות הענישה, הפנתה לפסיקה רלוונטית וטענה למתחם עונש הולם שנע בין 30 ועד 50 חודשי מאסר בפועל. במכלול הנסיבות, עתרה למקם את עונשו של הנאשם ברף הבינוני של המתחם, בנוסף, עתרה להטיל עליו עונש מאסר מותנה ופיצוי לנפגעת העבירות.

טיעוני ההגנה לעונש

4. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם כעולה מתסקיר שירות המבחן, ומחווה הדעת הפסיכיאטרית. ציין כי מדובר בנאשם גרוש, אב לשלושה ילדים, מצבו הכלכלי קשה והוא חי מקצבת ביטוח לאומי. הוסיף כי הנאשם הוא גדל במשפחה קשת יום, שסבלה מבעיות רבות כגון נכות, חולי, ומצב נפשי קשה. ב"כ הנאשם סיפר על התדרדרותו הנפשית של הנאשם שהחמירה בעקבות הליכי הגירושין, עד כדי כך

שנזקק לאשפוזים פסיכיאטריים, וטיפול תרופתי. בהקשר זה הפנה לחוות הדעת הפסיכיאטרית ממנה עולה כי הנאשם סובל מהפרעה אפקטיבית דו-קוטבית. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, ציין כי עבירת האיומים הראשונה, בוצעה בבית והיא כללית ולא כוונה לאדם ספציפי. בהתייחסו לעבירות האיומים השנייה, הדגיש כי זו בוצעה בתחנת המשטרה, על רקע מעצרו, מתוך ייאוש, מצבו הנפשי הקשה, וחוסר שליטה עצמית. לגבי עבירת ההצתה, ציין כי זו בוצעה על רקע מצבו הנפשי ובעקבות ויכוח בינו לבין המתלוננת לאחר שחשד בה שגנבה את כרטיס האשראי שלו. עוד ציין כי, מדובר בהצתת חצר קטנה ונזקי פיח שהצריכו צביעה, והדברים המתיישבים עם גובה הנזק. ב"כ הנאשם הדגיש כי פוטנציאל הנזק לא היה גדול שכן בין חצר הבית לבית עצמו חוצצת דלת תריס ענקית שהיה בה כדי למנוע מהאש להתפשט ולהיכנס לתוך הבית. ב"כ הנאשם הדגיש כי הנאשם מקבל אחריות על מעשיו, ובהקשר זה שירות המבחן שגה עת התייחס לדברי הנאשם כאל אי קבלת אחריות, רק משום שהנאשם ביקש לתאר את המניע למעשיו. ב"כ הנאשם חלק גם על התרשמות שירות המבחן לפיה התנהגותו של הנאשם הייתה מגמתית בכל הנוגע לרצונו להתאשפז, והדגיש את העובדה שהנאשם ביקש להשתלב במסגרת שיקומית עוד טרם מעצרו. בכל הקשור לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנה למצבו הנפשי של הנאשם, וטען לקרבה לסייג של "אי שפיות הדעת". בכל הקשור למדיניות הענישה, ביקש לאבחן את פסיקת המאשימה שעניינה מקרים יותר חמורים. הפנה לפסיקה וטען למתחם עונש הולם שנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל. במכלול הנסיבות, ביקש למקם את עונשו של הנאשם ברף הנמוך של המתחם, והסכים להטלת פיצוי כספי לטובת מתלוננת.

5. הנאשם עצמו הביע חרטה עמוקה על מעשיו, הפנה להתדרדרות במצבו הנפשי אשר הביאה אותו לביצוע העבירות מתוך תחושת ייאוש, וקריאה לעזרה גם במחיר של כליאתו. הנאשם הפנה לקשר הטוב בינו לבין ילדיו. ציין כי בכלא הוא משתתף בקבוצה טיפולית בנושא אלימות, וביקש לשלבו בקהילה תומכת לצורך שיקום והשתלבות בחברה. עוד הפנה למצבו הכלכלי הקשה, לחובות הכספיים בהם הוא נתון, ולעובדה שהוא חי מקצבת נכות של הביטוח הלאומי שחלקה מועבר לצורך מזונות לילדיו. ביקש להתחשב בו.

תסקיר שירות מבחן

6. בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם פורטו בהרחבה נסיבותיו האישיות. מהתסקיר עולה כי הנאשם לא מקבל אחריות על העבירות בהן הורשע, הוא משליך את האחריות על המתלוננת ביחס לנסיבות שהביאו לביצוע העבירות, וביטא עמדה קורבנית. כגורמי סיכון, שירות המבחן מנה את: ההתרשמות כי הנאשם הצליח לגלות יכולת התמדה בתחומים מסוימים, ומסוגלותו להביע את עצמו באופן ברור. כגורמי סיכון שירות המבחן מנה את: הקושי של הנאשם לגלות אחריות לתפקידיו השונים; התנהגותו במצבי קונפליקט; ההתרשמות כי הוא בעל יכולות וכישורים מוגבלים; הקושי בפיתוח עצמאות ונפרדות; העובדה כי מערכות התמיכה העומדות לרשותו הינן חלשות; ההתרשמות כי הנאשם בעל מיקוד שליטה חיצוני; נטייתו לגלגל את האחריות על גורמים אחרים; הקושי לבחון את התנהלותו באופן ביקורתי; העדר האמפתיה כלפי המתלוננת; שלילת כוונה פלילית במעשיו תוך שהוא מייחס את התנהלותו למצבו הנפשי ולקריאה לעזרה; העובדה שלא פעל לטובת מיצוי זכויותיו הסוציאליות; לא חווה שיפור במצבו הנפשי, וביצע את העבירות חרף היותו נתון תחת טיפול תרופתי. לאור כל האמור לעיל, שירות המבחן, התקשה להעריך את מידת הסיכון לביצוע עבירות אלימות כלפי המתלוננת, אולם בשקלול גורמי הסיכון מול גורמי הסיכון, הוערך כי קיים סיכון גבוה לביצוע עבירות דומות בעתיד. לאור כל האמור לעיל, שירות

המבחן נמנע מהמלצה טיפולית במסגרת שירות המבחן או בקהילה, והומלץ על ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל מאחורי סורג וברז.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

7. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבניית שיפוט הדעת השיפוטית בענישה (סעיפים 40א-טו) וקובע בין היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשמה של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליו (ס' 40 א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, הערך החברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותה עבירה.

הערכים החברתיים עליהם יש להגן

8. הערכים החברתיים הקשורים בעבירת ההצתה הינם הצורך להגן על: שלום הציבור וביטחון; על זכות הקניין והרכוש; השמירה על ערך החיים; שלמות הגוף; השלווה והביטחון האישי. כך גם אין להתעלם מהנזקים הסביבתיים שעלולים להיגרם משריפות. על חומרתה של עבירת ההצתה והפוטנציאל ההרסני הטמון בה, ניתן גם ללמוד גם מהעונש המרבי שנקבע בצידה (15 שנות מאסר). בתי המשפט חזרו הדגישו את חומרתה היתרה של עבירה זו, גם במקרים בה הנזק היחיד הינו רכוש (ר' ע"פ 728/13 עוידה נ' מדינת ישראל, וע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל), זאת מפאת הפוטנציאל הממשי לגרימת נזק לגוף. מדובר בהתנהגות עבריינית הפוגעת לא רק בנפגע העבירה שרכושו ניזוק אלא בכלל הציבור שתחושות ביטחונו ואיכות חייו נפגעים. חומרתה של העבירה נובעת גם מעצם טיבה של ה"אש" שהשליטה בה קשה ולעיתים בלתי אפשרית, ובהתפשטותה גורמת כאמור לנזקים קשים לרכוש וגוף. בהתאם, נקבע לא פעם כי ככלל, יש להטיל בגינה של עבירת ההצתה עונש של מאסר בפועל (ר' ע"פ 6720/16 מדינת ישראל נ' פלוני). על חומרת עבירת ההצתה ושיקולי הענישה בגינה נאמר בע"פ 2939/19 חלפון נ' מדינת ישראל: "בהצתה טמון נזק הרסני. אש המתפשטת באופן בלתי מבוקר זורה הרס, ומסכנת את האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש. לא בכדי עמד בית משפט זה על חומרת עבירת ההצתה, ודומה כי אין צורך להכביר בכך מילים. עם זאת, טווח הענישה בגין הצתה אינו אחיד, ובקביעתו יש ליתן את הדעת, בין היתר, לתוצאות ההצתה, לפוטנציאל הסיכון הגלום בה, לתכנון מוקדם ולעברו של המצית".

9. הערכים החברתיים המוגנים בעבירת איומים הינם: כבודו של אדם; שלמות נפשו; זכותו לחיות ללא חשש ופחד; והזכות לחופש פעולה ובחירה חופשית. בתי המשפט עמדו זה מכבר על החומרה הנובעת מעבירת האיומים בשל המסוכנות הטבועה בה בהתייחס להוצאת דברי האיומים מן הכוח אל הפועל ולהיותם מעשי בריונות לשמם. בע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל כב' בית המשפט קבע: "אינטרס החברה הוא להגן על שלוות נפשו של

הפרט... מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין, אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה של הפרט... וידוע הוא שבמקרים רבים מושמעים איומים PER SE כמסר מסווה להתנהגות המצופה מן המאויים. נמצא, כי סעיף 192 מקדים רפואה למכה ומונע מלכתחילה פגיעה עתידית בחירות הפעולה של הזולת". ברע"פ 8736/15 זילפה צוברי בר נ' מדינת ישראל נאמר בין היתר כי: "עבירת האיומים נועדה להגן על שלווה נפשו וביטחונו של הפרט, כמו גם על חופש הפעולה והבחירה שלו".

נסיבות ביצוע העבירות

10. מידת הפגיעה בערך המוגן משתנה בהתאם לנסיבות. יש להבחין בין הצתה של נכס ללא חשש להתפשטותה של האש, לבין מקרה בו האש עלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר. כן יש לבחון את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש. למותר לציין, שהצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף או בנפש גם אם שלא במתכוון, חמורה בהרבה.

11. נסיבות ביצוע העבירות פורטו במסגרת תיאור עובדות כתב האישום. לעבירת ההצתה קדם תכנון מוקדם, שכן הנאשם הצטייד מראש במצית, מיכל ובקבוק דלק והכל במטרה להצית את ביתה של המתלוננת מפאת כעסו עליה. הנאשם שלט היטב במעשיו, בחן את הזירה והצית את חצר הבניין. חלקו של הנאשם בביצוע עבירת ההצתה הינו מלא ומוחלט, הוא הבין את הפסול במעשיו, את השלכות מעשיו, ויכול היה להימנע מביצוע העבירה.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו נזקים לחצר ולבית (קיר חיצוני) בשווי של כ- 9000 ₪, אולם הנזק הפוטנציאלי יכול היה להיות רב בהרבה, זאת בשים לב לעובדה שההצתה בוצעה בחצר בניין מגורים בן 6 קומות, בשעת לילה מאוחרת עת הדיירים ישנים בדירותיהם. רק במזל האש לא אחזה בבניין, ולו הייתה עושה כן לא מן הנמנע שהיו נגרמות פגיעות בגוף ובנפש. יש לזכור שהנאשם הודה בעובדה שהוא ביקש להצית את ביתה של המתלוננת. חומרה נוספת יש לייחס לעובדה שהנאשם נמלט מהמקום ובכך גילה אדישות לגורל המקום ולאפשרות שהאש תתפשט ותאחז בבניין על דייריו.

עיינתי בתמונות מקום ההצתה, וניתן ללמוד כי זו בוצעה ממש ברצועת חצר צרה הצמודה לבניין המגורים לידי תריס כניסה מברזל (נראה כמו כניסה למחסן). כן ניתן להבחין בנזקי הפיח על קירו החיצוני של הבניין. אני ער לעובדה שהנאשם הצית את חצר הבניין ולא שפך את הדלק על הבניין או בתוכו, ויש להביא זאת בחשבון בקביעת מתחם העונש ההולם, אך יש לזכור כי שפיכת הדלק הייתה ממש בסמוך למבנה, וכידוע לא ניתן לצפות את אופן התפשטותה של האש, כאשר קומת המגורים הראשונה סמוכה עד מאוד למיקום נזקי האש. כאמור, הנאשם ברח מהמקום והיה אדיש לתוצאות מעשיו ולאפשרות התפשטות האש. כן יש לזכור כי לאש מתלווה עשן הדליקה, שבפני עצמו יכול לגרום לפגיעות גוף ואף למוות.

כך גם תובא בחשבון העובדה שנזקי הרכוש לא היו גבוהים, ולא נגרמו פגיעות לדיירי הבניין.

במכלול הנסיבות אני סבור שהפגיעה בערכים המוגנים ביחס לעבירת ההצתה הייתה משמעותית, ויש למקמה ברף חומרה בינוני ומעלה (קרוב יותר לרף הבינוני).

12. בכל הקשור לעבירת האיומים הראשונה שהושמעה באוזני המתלוננת בביתה, אכן מדובר באיומים כלליים ובלתי ממוקדים, אך אין להתעלם מכך שהם נאמרו בבית המתלוננת כאשר ילדיהם הקטינים בבית (לפחות אחד מהם), ועל רקע יחסי הנאשם והמתלוננת.

עבירת האיומים השנייה, הייתה חמורה בהרבה. הנאשם אמר את הדברים באזני החוקרת המשטרתית עובדה המצביעה על היעדר מורא. האיומים היו חמורים וקונקרטיים, וכללו איום בהצתה וגרימת מותה של המתלוננת, והכל לאחר שהנאשם כבר הצית את חצר ביתה של המתלוננת, והוכיח כי איומיו אינם איומי סרק. גם אם אניח לטובת הנאשם כי מדובר באיומים מתוך מצוקה ולחץ, לא מדובר בנסיבה מקלה בהכרח. יוזכר כי את עבירת ההצתה הנאשם ביצע כשהוא נתון לטענתו במצוקה. במכלול הנסיבות, אני סבור כי ביחס לעבירת האיומים השנייה, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הייתה משמעותית ויש למקמה ברף חומרה בינוני גבוה.

13. אשר לטענת ההגנה בדבר קרבה לסייג לאחריות פלילית (אי שפיות הדעת), אני סבור שאין מקום לקבוע זאת. הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית, היה מאושפז שלוש פעמים לפני האירועים נשוא כתב האישום, ואין חולק כי הוא סובל מהפרעה נפשית דו-קוטבית, ואף ניתנה בעבר הלא רחוק (29.11.21) אבחנה של הפרעת הסתגלות והפרעת אישיות אנטי סוציאלית בנוסף להפרעה הדו-קוטבית. אשפוזו האחרון של הנאשם לפני ביצוע העבירות היה למשך כשבוע ימים (שוחרר בתאריך 1.5.22, כחודש לפני ביצוע עבירת האיומים הראשונה, ויותר מחודש וחצי לפני ביצוע עבירת ההצתה ועבירת האיומים השנייה). מסיכום האשפוז ניתן ללמוד כי הנאשם לא התנהג באופן הזייתי, התנהגותו וחשיבתו היו מאורגנות, והתקבל רושם של התנהגות מגמתית לצורך התערבות סוציאלית לפני דיון בוועדת סל שיקום. במהלך האשפוז לא נצפו אירועים חריגים, לא היה צורך בטיפול אנטי פסיכוטי, לא נצפו סימנים פסיכויים פעילים, והנאשם שוחרר לביתו עם המלצות להמשך מעקב וטיפול מרפאתי.

לאחר מעצרו בתיק זה הנאשם אושפז בתאריך 22.6.23 במרכז לבריאות הנפש שער מנשה. מדברי הנאשם לצוות הרפואי עלה, שהוא מקפיד על נטילת הטיפול התרופתי, שלל אובדנות או שימוש לרעה בסמים או באלכוהול, וטען כי אשתו גנבה ממנו כרטיס אשראי ומאיימת עליו. הנאשם נצפה באי שקט קל מתוח ולא נתגלו סימני פסיכוזה פעילה או תסמינים לאפקט מג'ורי אחר, והוא שוחרר עוד באותו היום בחזרה לבית המעצר.

בהמשך הנאשם אושפז למשך 20 ימים (4.7.22- 24.7.22) לצורך קבלת חוות דעת פסיכיאטרית. על פי חוות הדעת הנאשם סובל מהפרעה אפקטיבית דו-קוטבית, במועד ביצוע העבירות לא היה שריו במצב פסיכוטי או במצב אפקטיבי מג'ורי, ואינו זקוק להמשך אשפוז אלא לטיפול מרפאתי.

מכלל חוות הדעת ניתן ללמוד כי הנאשם אמנם סובל מהפרעה נפשית דו-קוטבית וייתכן שאף מבעיות נפשיות נוספות, אך בשום שלב במהלך השנים האחרונות לא נצפו אצל הנאשם סימנים פסיכויים פעילים, וניתן ללמוד כי גם במהלך אשפוזו האחרון לפני ביצוע העבירות לא נצפו כל סימנים פסיכויים, והוא שוחרר להמשך טיפול מרפאתי במסגרת הקהילה. עוד ניתן ללמוד מדברי הנאשם לאחר מעצרו, כי הוא הקפיד ליטול את הטיפול התרופתי וכי ביצע העבירות על

רקע יחסיו הרעועים עם גרושתו וכעסו עליה.

לאור כל האמור לעיל, אינני סבור כי מתקיימת בעניינו של הנאשם קרבה לסייג לאחריות פלילית.

למצבו הנפשי של הנאשם יינתן משקל מתאים במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם.

14. במכלול הנסיבות, אני סבור כי במקרה זה הפגיעה בערכים המוגנים הינה משמעותית ויש למקמה ברף הבינוני.

מדיניות הענישה והפסיקה הנהוגה

15. העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירת הצתה לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין עומד על 15 שנות מאסר. העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, הינו 3 שנות מאסר.

16. בחינת מדיניות הענישה בעבירת הצתה מלמדת על מנעד ענישה רחב יחסית. בע"פ 4743/22 **מדינת ישראל נ' פלוני**, הנאשם הורשע באישום הראשון בעבירות של הצתה, התפרצות לבניין שאינו מקום מגורים או תפילה, והסתייעות ברכב לביצוע פשע, ובאישום השני בעבירה של שיבוש מהלכי משפט, בכך שנכנס לאולם תצוגת הרכבים הצית רכבים ונגרמו נזקים בסך כולל של למעלה ממיליון ₪. נקבע מתחם עונש הולם באישום הראשון שנע בין 18 ועד 34 חודשי מאסר ונגזרו 27 חודשי מאסר בפועל בגין שני האישומים. ערעור על קולת העונש התקבל באופן שעונשו של הנאשם הועמד על 5 שנות מאסר בפועל. בין היתר נאמר כי: "מעשה ההצתה יוצר מצב ומקים סיכון שלאדם אין שליטה עליו - אש. רבות נכתב על המסוכנות שטמונה בעבירת ההצתה... האש היא אכזרית. היא חמקמקה. היא עוצמתית. הסכנה הטמונה בה היא רבה, ותוצאותיה אין לשער. האש יכולה להתפשט תוך שניות ודקות. היא יכולה לגרום לנזק אדיר לרכוש. היא יכולה לגרום למוות. האש לא מבדילה בין אדם אחד לאחר, או בין מי שמעורב בסכסוך כלשהו - "היעד" של מבצע העבירה - לבין צד שלישי חסר מזל אשר היה במקום הלא נכון בזמן הלא נכון... לא בכדי הביטוי "כאש בשדה קוצים" מצא מקומו בשפתנו - באש יש פוטנציאל להרס ולחורבן, והיא מתפשטת במהירות. מי שמבצע את עבירת ההצתה, למעשה לוקח בחשבון שמרגע השלכת הגפרור, הגחל, או הסיגר, משתנה נוסף נכנס לתמונה, עליו אין לו שליטה, ושהנזק הפוטנציאלי ממנו הוא רחב היקף - האש...אוי לגפרור שהצית להבה, ולא בכדי אנו מוצאים בפסיקה הנוגעת לעבירת ההצתה ביטויים בנוסח "ראשיתה גפרור ואחריתה עלולה להיות שערי מוות" (עניין עמארה, בפסקה (ה)1); "מעשה הצתה ראשיתו ידועה, ואחריתו מי ישורנה" (ע"פ 6466/18 ראגאבי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 [פורסם בנבו] (1.5.2019)).

בת"פ 6378/18 שלמה חג' נ' מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירות של הצתה והיזק בזדון, בכך שהצית מחסן בבניין מגורים, עת המתלונן ובני משפחתו שהו בדירה. כתוצאה מההצתה נפגעה תכולת המחסן ונגרמו פגיעות וסימני פיח במחסן, השריפה כובתה במהירות ולא נדרש פינוי של דיירי הבניין. נקבע מתחם עונש אשר נע בין 24 ועד 52 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם בעל עבר פלילי מכביד הוטלו 36 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. **בע"פ 1951/14 מקונן נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירת הצתה בכך שהצית חנות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין שנתיים וחצי ל-4 וחצי שנות מאסר. הנאשם צעיר נעדר עבר פלילי, אשר ביצע את העבירה בהיותו בגילופין, נידון לעונש של 30 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט העליון נדחה. **בת"פ (מחוזי נצרת) 15315-04-12 מדינת ישראל נ' צ.א.**, הנאשם הורשע בביצוע עבירות של הצתה והפרת הוראה חוקית, בכך שהצית דירה "ציבורית" הנמצאת במבנה בו דירות נוספות, כל זאת תוך הפרת צו של בתי משפט לענייני משפחה. על הנאשם בעל עבר פלילי שכלל גם הרשעות בעבירות אלימות ורכוש הוטל עונש של 26 חודשי מאסר בפועל. **בע"פ 6204/13 סופר נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירת הצתה בכך שהכין בקבוק תבערה והשליך אותו לעבר ביתו של המתלונן. הבקבוק פגע בחלקה התחתון של הגדר, התפוצץ והצית חלק מהברזנט. דיירי הבית כיבו את השריפה. נקבע מתחם ענישה בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל. הנאשם נידון ל-12 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. **בת"פ 17446-07-18 מדינת ישראל נ' אגבריה** הנאשם ואחרים הגיעו ברכבו לקרבת בית המתלונן, השליכו לעבר הבית 5 בקבוקי תבערה ונמלטו מהמקום. כתוצאה ממעשיהם נגרמו סימני פיח על הקיר החיצוני של הבית ועל רכב שחנה בחנייה. נקבע מתחם עונש הנע בין 14 ל-38 חודשי מאסר בפועל. הנאשם ללא עבר פלילי והשתלב בטיפול במסגרת שירות המבחן. בית המשפט החליט לחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום והשית על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

בת"פ (מח' מר') 1996-04-20 מדינת ישראל נ' פלוסק, הנאשם הורשע נאשם בעבירת הצתה בכך שמילא בנזין בבקבוק בתחנת דלק, הכין בקבוקי תבערה, והשליך את הבקבוקים לעבר חצר ביתו של המתלונן, עמו היה מסוכסך. המתלונן כיבה את מוקדי האש. נגרם נזק קל בדמות סימני אש בחצר הבית. נקבע מתחם עונש הנע בין 13 ל-36 חודשי מאסר בפועל. הנאשם בעל עבר פלילי נדון לעונש של 20 חודשי מאסר בפועל.

17. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין ביניהם: **ת"פ 25993-10-19 מדינת ישראל נ' ורדה פקי**, הנאשמת הורשעה בעבירות של הצתה ואיומים, בכך שבמסגרת סכסוך הציתה את בתי המתלוננות (2 בתים) ועזבה את המקום. ביתה של אחת המתלוננות נשרף כליל, וכן נשרפה ספת הישיבה בסלון ביתה של השנייה. נקבע מתחם עונש אשר נע בין 24 עד ל-54 חודשי מאסר. בית המשפט חרג לקולה מהמתחם שנקבע וגזר על הנאשמת 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי בשווי של 23,000 לשתי המתלוננות. **ע"פ 2745/18 אבו שארב נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירה של הצתה של פנצ'ריה הסמוכה למקום מגורים. נקבע מתחם עונש הולם בין 2-5 שנות מאסר בפועל. על הנאשם נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעורו על חומרת העונש נדחה. **ע"פ 1727/14 מימון נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות של הצתה, איומים והפרת הוראה חוקית, בכך שהצית את הרכב של שכניו על רקע סכסוך שכנים מתמשך ולאחר מכן איים עליהם, כל זאת כשהוא מפר צו הגנה שהוצא קודם לכן כדי להגן על השכנים. נקבע מתחם ענישה החל מ-30 ועד 60 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם נגזרו 36 חודשי מאסר. ערעור על חומרת העונש התקבל באופן שעונשו של הנאשם הועמד על 30 חודשים, בשל בעיות נפשיות מהן הוא סובל. **ע"פ 1951/14 באביי מקונן נ' מדינת ישראל**,

הנאשם הורשע בהצתת חנותו של המתלונן בעת שהחנות הייתה סגורה וריקה מאדם. נקבע מתחם עונש החל מ- 2.5 ועד 4.5 שנות מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 30 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. **ע"פ 907/14 רחמים נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות הצתה וקשירת קשר לביצוע פשע, בכך שהצית עם אחר רכבה של המתלוננת על רקע סכסוך של מה בכך. נקבע מתחם עונש הולם בין 2- 4 שנות מאסר. על הנאשם נגזרו 30 חודשי מאסר. ערעור על חומרת העונש נדחה.

18. ההגנה הפנתה למספר פסקי דין ביניהם: **ע"פ 7139/13 טרפה צקול נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות של הצתה והיזק בזדון, בכך שהצית חדר אותו שכר בבית באמצעות מצת וסדין ולאחר מכן ברח מן החדר. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין שנתיים ועד 4 שנות מאסר בפועל, ונגזרו 24 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה חלקו המצטבר וחלקו בחופף. ערעור על חומרת העונש התקבל באופן שמתחם העונש ההולם הועמד על תקופה שבין שנה לשלוש שנות מאסר, ועונשו של הנאשם הועמד על 18 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה כך שסך הכל הוטלו 21 חודשי מאסר בפועל. **ע"פ 4910/16 מאיר אליעזר אבני נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות של הצתה, גניבה, קשירת קשר לביצוע פשע ועבירה של יצור, הכנה, הפקה של סמים מסוכנים ובהחזקה ושימוש בסמים מסוכנים, בכך שהצית עם אדם נוסף את חנותו של המתלונן בסמוך לבתי עסק אחרים ולבית מלון. נקבע מתחם עונש הולם בין 12 ועד 40 חודשי מאסר. על הנאשם הוטלו 14 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. **ת"פ 55558-03-19 מדינת ישראל נ' פלוני**, הנאשם הורשע בשתי עבירות הצתה בכך ששילח אש במעלית הבניין בו עבד עורך הדין עמו הסתכסך וכן הצית את דלת הכניסה של המשרד. נקבע מתחם עונש הולם בין 18 ועד 48 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט סטה מהמתחם משיקולי שיקום וגילו המבוגר של הנאשם (בן 75) והעובדה שהוא נעדר עבר פלילי, והטיל עליו צו שירות בהיקף של 200 שעות, וצו מבחן לתקופה של שנה.

מתחם העונש ההולם בתיק זה

19. הצדדים עתרו לקביעת מתחם ענישה אחד ביחס לכלל העבירות.

20. לאחר ששקלתי את חומרת העבירות, נסיבות ביצוען כמפורט לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים והפסיקה הנהוגה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל שלא יפחת מ- 26 חודשים ולא יעלה על 48 חודשים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

21. לקולה אני מביא בחשבון את: הודאתו של הנאשם; החיסכון בזמן שיפוטי יקר; העובדה שבהודאתו חסך את עדותה של המתלוננת; נסיבותיו האישיות המורכבות כעולה מטיעוני ההגנה, תסקיר שירות המבחן וחוות הדעת הפסיכיאטרית, ובפרט מצבו הנפשי של הנאשם כמפורט לעיל. בהקשר זה יש להניח כי מאסרו של מי שסובל ממצב נפשי מורכב קשה מזה של אדם בריא. כן יש להביא בחשבון לקולה העדר כל עבר פלילי. כך גם אין להתעלם מתקופת המעצר בה הנאשם נתון עד היום (כידוע תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר). משקל נוסף יינתן להשפעה שעלולה להיות למאסר ארוך על הנאשם ומשפחתו, ולנתק מילדיו.

22. לחומרה יש להביא בחשבון את הסיכון הנשקף מהנאשם לביצוע עבירות דומות כמפורט בתסקיר שירות המבחן.

23. בכל הנוגע לקביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם, לאור מכלול הנסיבות ובפרט מצבו הנפשי של הנאשם והיעדר עבר פלילי, אני סבור שנכון להטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה המצויה בן הרף הנמוך של מתחם העונש ההולם למרכזו (קרוב יותר למרכז המתחם).

24. בכל הקשור לרכיב הקנס, לאור תקופת המאסר אותה הנאשם עתיד לרצות, ומצבו הכלכלי אני נמנע מהטלתו. עם זאת, יוטל על הנאשם פיצוי לנפגעת העבירה.

25. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

אני גוזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 34 חודשים בניכוי ימי מעצרו מיום 22.6.22 ועד היום.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 18 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של הצתה ויורשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של איומים או עבירות אלימות ויורשע בגינה.

הנאשם ישלם למתלוננת הגב' לילך שלומית לוי פיצוי כספי בסך 10,000 ₪.

הפיצוי ישולם עד ליום 01.08.23.

יש לשלם את הפיצוי לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוק 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". מוקד שירות טלפוני ברשות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו). במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

המאשימה מתבקשת לעדכן את קורבן העבירה בתוכן גזר הדין.

שב"ס מתבקש לבחון את אפשרות שילובו של הנאשם בהליכים שיקומיים במסגרת המאסר, והכל במסגרת שב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' ניסן תשפ"ג, 28 מרץ 2023, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד לינה מטר ב"כ הנאשם עו"ד ישי ניב והנאשם בעצמו.